

10 Inštitucionálny rozvoj

10.1 Inštitucionálny rámec

NBS začala plniť svoje funkcie ako nezávislá centrálna banka SR 1. januára 1993. Súčasťou **Eurosystému** je NBS od 1. januára 2009. Eurosystém zoskupuje centrálné banky krajín EÚ, ktoré prijali euro ako svoju menu a Európsku centrálnu banku. Guvernér NBS je členom Rady guvernérov ECB, ktorá je najvyšším rozhodovacím orgánom Eurosystému.

NBS prispieva k činnosti Eurosystému a ESCB aj svojou účasťou vo výboroch a pracovných skupinách.

- Výbor pre účtovníctvo a menový príjem
- Výbor pre bankovky
- Výbor pre kontroľ
- Výbor Eurosystému/ESCB pre komunikáciu
- Výbor pre finančnú stabilitu
- Výbor pre informačné technológie
- Výbor interných audítorov
- Výbor pre medzinárodné vzťahy
- Právny výbor
- Výbor pre operácie na trhu
- Výbor pre menovú politiku
- Výbor pre organizačný rozvoj
- Výbor pre trhovú infraštruktúru a platby
- Výbor pre riadenie rizík
- Výbor pre štatistiku
- Rozpočtový výbor
- Konferencia pre ľudské zdroje

10.2 Organizácia a riadenie

Banková rada Národnej banky Slovenska

Banková rada Národnej banky Slovenska (banková rada) je najvyšším riadiacim orgánom NBS. Jej pôsobnosť a kompetencie vymedzuje predovšetkým zákon NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (zákon o NBS), ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy a Organizačný poriadok NBS.

Banková rada mala v roku 2019 päť členov.

Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády po ich schválení Národnou radou Slovenskej republiky. Ďalších členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernéra NBS.

S účinnosťou od 1. 1. 2015 má banková rada podľa zákona o NBS šesť členov. Funkčné obdobie členov bankovej rady je šesťročné. Členovia bankovej rady vymenovaní pred 1. 1. 2015 majú päťročné funkčné obdobie. Guvernérovi, viceguvernérovi a ďalšiemu členovi bankovej rady začína funkčné obdobie plynúť dňom účinnosti jeho vymenovania do funkcie. Tá istá osoba môže byť opätovne vymenovaná za člena bankovej rady, za guvernéra alebo viceguvernéra najviac na dve funkčné obdobia.

K 31. 12. 2019 boli členmi bankovej rady:

- Ing. Peter Kažimír, guvernér (od 1. 6. 2019),
- Mgr. Ľudovít Ódor, viceguvernér,
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ pre obozretný dohľad,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre riadenie rizika, vysporiadanie bankových operácií, platobné systémy a peňažnú hotovosť,
- prof. Ľuboš Pástor, PhD., externý člen.

Členstvo doc. Ing. Jozefa Makúcha, PhD., guvernéra, sa skončilo 1. 6. 2019.

Banková rada na svojom 20. rokovaní v dňoch 21. – 22. 10. 2019 rozhodla o zverejňovaní čistých príjmov členov bankovej rady. Čisté príjmy zahŕňujú všetky príplatky, poskytnuté benefity, odmeny a ostatné príspevky a funkčné pôžitky vyplatené členom bankovej rady. K 31. decembru 2019 banka neeviduje žiadne nesplatené úvery voči členom bankovej rady, rovnako k 31. decembru 2018.

Tabuľka 13 Čisté príjmy členov Bankovej rady		
Meno	Funkcia	31. 12. 2019
Ing. Peter Kažimír	guvernér	98 271
Mgr. Ľudovít Ódor	viceguvernér	146 359
RNDr. Karol Mrva	člen	116 310
Ing. Vladimír Dvořáček	člen	116 462
prof. Mgr. Ľuboš Pástor, M.A. PhD.	člen	36 171

Výkonná rada Národnej banky Slovenska

Výkonná rada Národnej banky Slovenska (výkonná rada) bola zriadená bankovou radou 1. 8. 2012 podľa § 6 ods. 2 písm. i) zákona o NBS. Výkonná rada je riadiacim, výkonným a koordinačným orgánom NBS.

Členmi výkonnej rady sú guvernér, výkonní riaditelia a ďalší vedúci zamestnanci poverení guvernérom.

Na spoločnej fotografii vpredú zľava: viceguvernér Ľudovít Ódor a guvernér NBS Peter Kažimír, v druhom rade zľava: člen Bankovej rady NBS a výkonný riaditeľ pre obozretný dohľad Vladimír Dvořáček, člen Bankovej rady NBS a výkonný riaditeľ pre riadenie rizika, vysporiadanie bankových operácií, platobné systémy a peňažnú hotovosť Karol Mrva a člen Bankovej rady NBS Ľuboš Pástor.

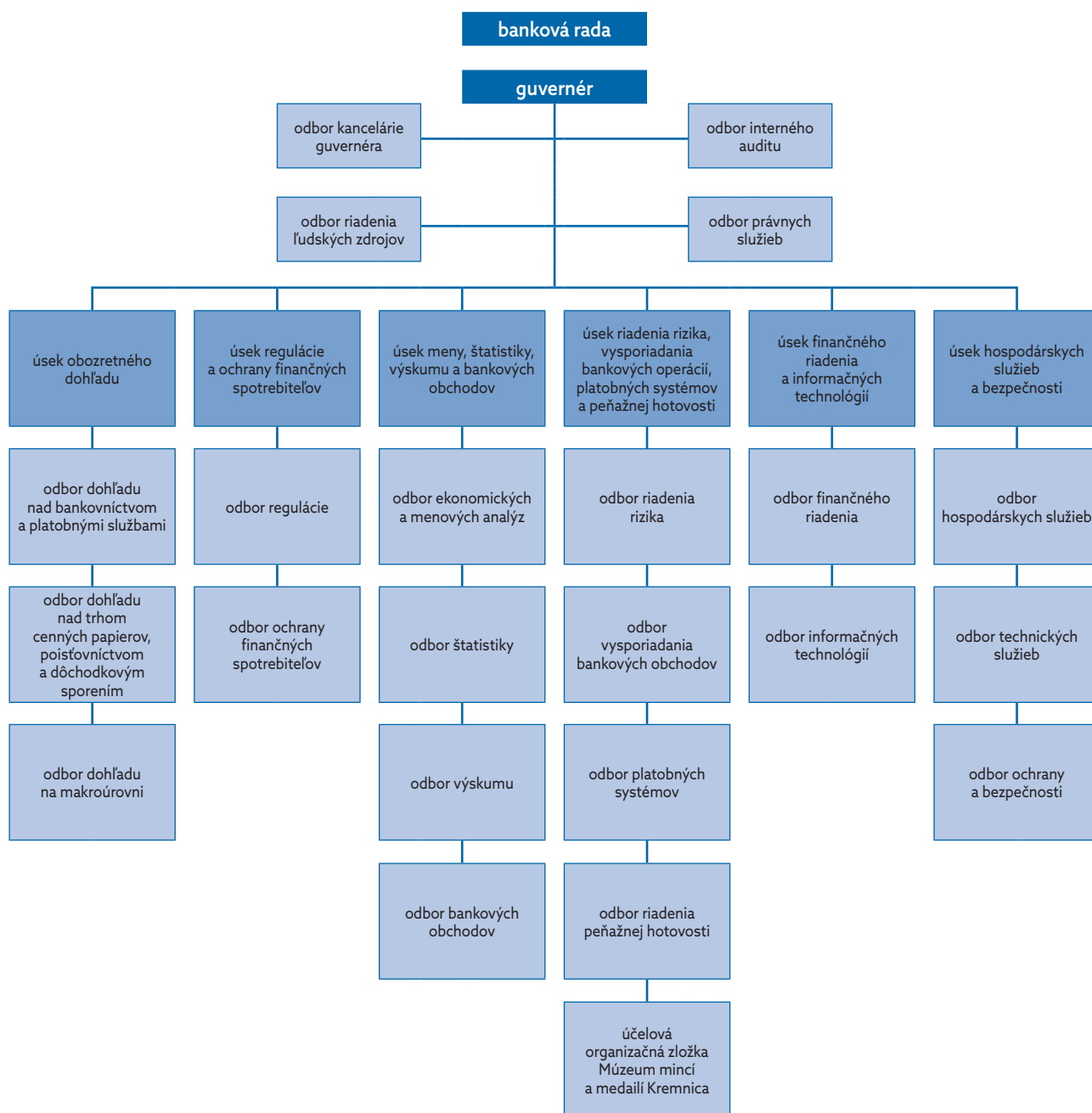
K 31. 12. 2019 boli členmi výkonnej rady:

- Ing. Peter Kažimír, guvernér (od 1. 6. 2019),
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre riadenie rizika, vysporiadanie bankových operácií, platobné systémy a peňažnú hotovosť,
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ pre obozretný dohľad,
- Mgr. Júlia Čillíková, výkonná riaditeľka pre reguláciu a ochranu finančných spotrebiteľov,
- Ing. Renáta Konečná, generálna riaditeľka odboru ekonomických a menových analýz,
- Ing. Jaroslav Mikla, výkonný riaditeľ pre finančné riadenie a informačné technológie (od 7. 6. 2019)

Skončené členstvo v roku 2019:

- doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guvernér (do 1. 6. 2019),
- Ing. Viliam Ostrožlík, MBA, podpredseda výkonnej rady a výkonný riaditeľ pre hospodárske služby a bezpečnosť (do 31. 5. 2019),
- Ing. Miroslav Uhrin, výkonný riaditeľ pre finančné riadenie, bankové obchody a informačné technológie (do 6. 6. 2019),
- JUDr. Janette Šamová, výkonná riaditeľka pre právne služby a ľudské zdroje (do 30. 9. 2019).

Schéma organizačnej štruktúry Národnej banky Slovenska k 31. 12. 2019

V roku 2019 boli schválené tri novely Organizačného poriadku NBS, z ktorých jedna nadobudla účinnosť 1. 1. 2020. V dôsledku organizačných zmien nastali zmeny organizačnej štruktúry NBS, úprava funkčnej náplne a zmena názvu niektorých organizačných útvarov.

10.3 Ľudské zdroje

K 31. 12. 2019 bolo v evidenčnom stave NBS 1 109 zamestnancov. Pracovný pomer v roku 2019 skončilo 73 zamestnancov. V roku 2019 sa uskutočnilo 105 výberových konaní na obsadenie 108 voľných systemizovaných pracovných miest a bolo prijatých 79 nových zamestnancov.

Medzi národnými centrálnymi bankami ESCB, Európskou centrálnou bankou a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami sa uskutočňuje výmena zamestnancov, ktorej cieľom je podporiť mobilitu v rámci ESCB, výmenu skúseností, know-how a rozvoj ľudských zdrojov. V roku 2019 pôsobilo v ECB, EIOPA a v Cross-National Data Center in Luxembourg 18 zamestnancov NBS.

Podmienky a formy odmeňovania zamestnancov NBS v roku 2019 upravoval vnútorný pracovný predpis. Priemerná mesačná mzda za rok 2019 dosiahla hodnotu 2 563,98 €, čo predstavuje medzioročný rast o 8,3 %.

Pri prvom skončení pracovného pomeru po vzniku nároku na starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok bolo vyplatené odchodné 28 zamestnancom. K 31. 12. 2019 NBS evidovala 929 sporiteľov doplnkového dôchodkového sporenia.

10.4 Etické zásady NBS

Národná banka Slovenska sa usiluje pri výkone svojich právomocí a úloh o dodržiavanie najvyšších štandardov etického správania. NBS po prvý raz v roku 2019 na svojom webovom sídle zverejnila časť o [Etických zásadách](#). Cieľom je posilniť dôveru verejnosti v nezávislé, nestranné, odborné a transparentné konanie svojich zamestnancov.

Dňa 1. januára 2019 nadobudol účinnosť jednotný [Kódex správania pre vysokopostavených úradníkov Európskej centrálnej banky](#) nahrádzajúci dovtedy platné osobitné kódexy Rady guvernérov ECB, Rady pre dohľad ECB a Výkonnej rady ECB. Zástupcovia NBS v Rade guvernérov ECB a Rade pre dohľad ECB sa ním zaviazali, rovnako ako všetci ďalší vysokopostavení úradníci ECB, dodržiavať najvyššie normy integrity.

10.5 Riadenie operačného rizika

Riadenie operačného rizika je neoddeliteľnou súčasťou riadenia činností Národnej banky Slovenska. Hlavnou úlohou riadenia operačného rizika je prispievať k plneniu strategických úloh a činností NBS prostredníctvom ochrany dobrého mena a aktív NBS pred poškodením, stratou alebo zneužitím.

V roku 2019 Národná banka Slovenska pokračovala v identifikácii operačných rizík a incidentov vo svojich procesoch, v ich hodnotení, riešení, sledovaní, v predkladaní správ vedúcim zamestnancom a v každodennom riadení rizík, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na procesy, systémy, zamestnancov a finančné aktíva. V tejto súvislosti banková rada schválila ročnú správu o riadení operačných rizík, na základe ktorej sa akceptovali operačné riziká alebo navrhli plány na ich zmiernenie.

10.6 Vzdelávanie a služby pre verejnosť

Odborné vzdelávanie

Národná banka Slovenska zabezpečovala vzdelávanie a rozvoj zamestnancov v súlade s ich plánmi vzdelávania a rozvoja na príslušný kalendárny rok a aktuálnou pracovnou situáciou organizačného útvaru.

Vzdelávacie podujatia zaznamenali účasť 1 043 zamestnancov v 6 oblastiach vzdelávania a rozvoja: odborné vzdelávanie, manažérske vzdelávanie a rozvoj, vzdelávanie v oblasti informačných technológií, sociálnych kompetencií, jazykové a všeobecné vzdelávanie.

Odbornosť si zamestnanci zvyšovali aj na medzinárodných podujatiach organizovaných centrálnymi bankami v rámci ESCB, národnými orgánmi dohľadu a ďalšími vzdelávacími inštitúciami: Joint Vienna Institute či Financial Stability Institute.

NBS sa podieľala na vzdelávaní a rozvoji zamestnancov iných centrálnych bánk organizovaním seminárov *Credit Review File – Path of Analysis* a *English in Legal and Contractual Central Banking Practice* a tréningovej aktivity *Eurosystem Accounting and Reporting Framework*.

Poslucháči vysokých škôl, z Európskej únie alebo mimo nej, mali príležitosť rozvinúť si vedomosti a získať cenné skúsenosti absolvovaním vysokoškolskej stáže v NBS.

NBS zapájala zamestnancov do vzdelávania a rozvoja formou lektorskej a konzultačnej činnosti so špecifickým zameraním.

Vzdelávanie verejnosti

Národná banka Slovenska predstavila koncom roka 2019 [Stratégiu NBS na podporu finančnej gramotnosti](#), ktorú odprezentovala na svojej webovej stránke, v médiách, v regiónoch a na sociálnych sieťach. Dôvodom na zintenzívnenie komunikácie je nízka finančná gramotnosť obyvateľov Slovenska, ktorá vedie k ich nespokojnosti s finančnými službami a je

častou príčinou ekonomických problémov spotrebiteľov. NBS vychádza z presvedčenia, že akokoľvek dôsledná regulácia nebude dostatočne účinná bez finančného vzdelávania. Preto sa snaží spolupracovať s viacerými inštitúciami a organizáciami, ktoré by vytvorili sieť profesionálov na podporu vzdelávania v tejto oblasti. V nadväznosti na Stratégiu NBS na podporu finančnej gramotnosti odštartoval v pilotnej fáze projekt pod názvom *Vzdelávanie terénnych pracovníkov Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) – „train the trainer“*. Ambíciou projektu je vyškolenie terénnych pracovníkov ÚPSVaR, ktorí sa v práci stretávajú s osobami v hmotnej núdzi.

NBS sa v oblasti finančnej gramotnosti zameriava na kontinuálne **formálne (inštitucionálne) vzdelávanie** mládeže, žiakov základných a stredných škôl, učiteľov a **neformálne vzdelávanie** dospeléj populácie (vzdelávacie kampane na praktické a aktuálne témy v oblasti osobných financií). Najmä pre základné a stredné školy organizuje prednášky o hlavných úlohách centrálnej banky a na odborné témy: euromena, ochranné prvky eurobankoviek a euromincí, menová politika Eurosystemu a bankový systém v SR, ochrana finančných spotrebiteľov. V roku 2019 navštívilo NBS 2 671 študentov zo 104 škôl. V ústredí NBS alebo priamo v školách v rôznych mestách Slovenska sa na workshopoch zameraných na finančnú gramotnosť, osobné financie a orientáciu na finančnom trhu zúčastnilo 1 254 žiakov základných a stredných škôl. Experti NBS navštívili symbolický počet 10 vybraných slovenských škôl s prednáškou o finančnej gramotnosti a o 10. výročí eura na Slovensku.

NBS pripravila v roku 2019 pre širokú verejnosť **on-line kvíz: Máte finančnú gramotnosť v malíčku?** Spolu sa na ňom zúčastnilo 5 107 žiakov stredných škôl. Podstránka <https://www.nbs.sk/sk/ofs> je venovaná ochrane finančného spotrebiteľa a zameriava sa na základné vzdelávacie témy a správanie spotrebiteľov v rôznych životných situáciách.

Súťaž o menovej politike pre študentov stredných škôl Eurosystemu – Generácia Euro

Stredoškolská súťaž Generácia Euro sa konala súčasne v 12 krajinách eurozóny. Slovensko patrí pravidelne medzi štáty s najvyšším počtom zapojených tímov v prepočte na počet obyvateľov (v roku 2019 patrilo Slovensku 3. miesto).

Do 8. ročníka súťaže sa zapojilo 96 tímov. Do druhého kola postúpilo 39 tímov a 26 tímov poslalo krátke video na tému *Vysvetli ako a prečo Európska centrálna banka zabezpečuje cenovú stabilitu*. Víťazom národného finále v NBS sa stal tím z Bilingválneho gymnázia M. Hodžu v Sučanoch, ktorý sa zúčastnil aj na odovzdávaní cien v ECB.

Cena guvernéra NBS

Cena guvernéra NBS je pravidelná súťaž prác, do ktorej sa môžu zapojiť študenti vysokých škôl na Slovensku, ale aj slovenskí občania študujúci v zahraničí. Guvernér NBS Jozef Makúch udelil v januári Cenu guvernéra NBS autorom 3 dizertačných prác z roku 2018. Guvernér Peter Kažimír udelil v novembri už po siedmykrát Cenu guvernéra NBS trom autorom študentských prác z roku 2019 – išlo o dve dizertačné a jednu diplomovú prácu.

Dni finančného spotrebiteľa v NBS

V dňoch 23. – 24. 10. 2019 sa uskutočnil druhý ročník podujatia *Dni finančného spotrebiteľa* (DFS) na tému *Ako sa má správať zodpovedný spotrebiteľ?* Cieľom podujatia bolo rozšírenie praktických vedomostí v oblasti finančnej gramotnosti žiakov základných a študentov stredných škôl, vzdelávacích pracovníkov a seniorov. Do aktivít, ktoré predchádzali DFS, sa zapojilo takmer 10-tis. žiakov a študentov z celého Slovenska. Víťazné tímy sa následne zúčastnili na Dni finančného spotrebiteľa. Pre účastníkov boli okrem tematických prednášok a interaktívneho vzdelávania pripravené aj ďalšie sprievodné aktivity – náučný chodník finančného spotrebiteľa, hra o notebook, moderovaná interaktívna hra, magnetická tabuľa, výstava *Od slovenskej koruny k euru*, poradňa pre finančných spotrebiteľov, informácie o ochranných prvkoch bankoviek a o tom, ako rozpoznať falzifikáty.

Dni finančného spotrebiteľa 2019.

Interaktívne vzdelávanie v kongresovej sále NBS na Dňoch finančného spotrebiteľa 2019.

Registratúra a archív

Oddelenie registratúry a archívu zabezpečuje správu registratúrnych záznamov vytvorených a doručených do NBS počas celého ich životného cyklu až po vyradenie alebo trvalé uloženie v archíve. Počet dokumentov preberaných do registratúrneho strediska NBS vzrástol o 80 % oproti roku 2018 na 9 400 prevzatých spisov. Registratúrne stredisko prevzalo 120 bežných metrov dokumentov z obdobia do roku 2016.

Koncom roka sa zástupcovia NBS zúčastnili na zasadnutí archívárov centrálnych bánk ESCB/SSM vo Frankfurte nad Mohanom a odprezentovali jedinečné riešenie využívania QR kódov a čítačiek čiarových kódov pri evidencii, ukladaní, umiestňovaní, skenovaní archívnych dokumentov aj pri ich predkladaní na štúdium.

Pri príležitosti uvedenia striebornej zberateľskej mince v nominálnej hodnote 10 eur *Michal Bosák – 150. výročie narodenia* pripravil archív prednášku spojenú s výstavou originálov archívnych dokumentov o živote a diele Michala Bosáka.

V roku 2019 boli originály dokumentov z archívu NBS po prvýkrát v jeho histórii zapožičané do zahraničia – na výstavu na hrade Špilberk v Českej republike. Výpožičku tvorili technické plány architekta Friedricha Weinwurma z rokov 1930 – 1932 k obytným komplexom Nová doba a Unitas v Bratislave.

NBS na svojej webovej stránke 8. 10. 2019 sprístupnila **Bádateľský portál archívu NBS**. Zaujímavosťou o históriu peňažníctva v ňom nájdete spracovaný prehľad informácií o väčšine peňažných inštitúcií, ktorých fondy archív NBS uchováva, životopisy historických osobností slovenského peňažníctva, informácie o archíve NBS a jeho aktivitách a službách pre verejnosť. Portál je ojedinelým projektom určeným verejnosti i zamestnancom NBS. Umožňuje získavať informácie o dokumentoch, elektronicky si zarezervovať termín návštevy bádateľne archívu aj dokumenty na predloženie z elektronických archívnych pomôcok.

V rámci poskytovania služieb verejnosti archív zaznamenal 37 bádateľských návštev, registratúra a archív vybavili viac ako 400 externých a interných žiadostí. Externí žiadatelia sa zaujímali predovšetkým o dokumentáciu k majetkovým právam v zaniknutých peňažných ústavoch. Z archívnych fondov bol v zahraničí veľký záujem o rozsiahlu Zbierku cenných papierov obsahujúcu doteraz 1 903 účastín a dlhopisov rôznych domácich i zahraničných právnických osôb od roku 1843 po rok 1996.

Knižnica

Dokumentačné stredisko zabezpečuje knižnično-informačné, konzultačné, rešeršné a výpožičné služby pre zamestnancov NBS i pre odbornú verejnosť a študentov ekonomických odborov. Stredisko počas celého roka zabezpečovalo zamestnancom na základe ich požiadaviek odborné knihy, periodiká, denníky a databázy.

Používatelia online katalógu uskutočnili spolu 5 426 vyhľadávaní, stiahli si 1 200 elektronických dokumentov. Medzi najvyhľadávanejšie termíny v roku 2019 patrili platobné služby, finančné trhy, dejiny centrálného bankovníctva, nepriame dane, ochrana spotrebiteľa. Pokračovalo aj budovanie knižnično-informačného fondu z domácich a zahraničných zdrojov. Dokumentačné stredisko spracovalo spolu 4 875 nových záznamov, realizovalo 1 914 výpožičiek a vypracovalo 64 odborných rešerší.

V rámci zapojenia do Týždňa slovenských knižníc pripravilo stredisko program pre zamestnancov NBS. Jeho súčasťou bola prezentácia noviniek a služieb dokumentačného strediska a dodávateľov odborných znalostných databáz.

V rámci budovania vzťahov a odbornej spolupráce sa NBS zúčastnila vo Franfurte nad Mohanom *10th ESCB/SSM Information management Network Meeting, Digital, the new typical*, kde aktívne prezentovali poznatky z informačnej praxe.

10.7 Environmentálna politika

NBS má dlhodobý zodpovedný prístup k otázkam životného prostredia a dôsledne sa riadi platnou legislatívou v oblasti životného prostredia. Prispieva k ochrane životného prostredia a rieši výzvy spôsobené klimatickými zmenami. Ochrana životného prostredia ovplyvňuje každodennú prevádzku a procesy.

Rok 2019 bol bohatý na aktivity v oblasti zvyšovania environmentálneho povedomia. NBS sa stala členom Skupiny pre zelenší finančný systém (Network for Greening the Financial System) – tzv. Koalície odhodlaných, ktorá v súčasnosti združuje 46 centrálnych bánk a úradov dohľadu. Zaoberá sa stratégiou podpory financovania vplyvov klimatických zmien a investícií do tzv. low-carbon economy. NBS sa zapojila aj do viacerých medzinárodných a celoslovenských kampaní ako *Hodina Zeme*, *Svetový deň Zeme*, *Do práce na bicykli*. Veľký úspech mala kampaň pre zamestnancov na odbúranie spotreby jednorazových plastových pohárov – každý zamestnanec dostal keramický hrnček, čo sa okamžite prejavilo významným znížením spotreby jednorazových pohárov. Odbúralo sa aj používanie jednorazových plastových pohárov pri nápojových automatoch a nahradili sa ekologickými papierovými. Pri rokovaní a pracovných stretnutiach sa obmedzilo používanie nápojov v PET fľašiach a nahradili ich nápoje v sklenených fľašiach.

NBS prispela k zlepšeniu pracovného prostredia zamestnancov nákupom a umiestnením interiérovej zelene v spoločných priestoroch budovy aj vysadením stromov na terasách budovy a exteriérových rastlín pred budovou NBS.

Pravidelným servisom a profylaktickými prehliadkami technologických zariadení NBS boli splnené preventívne opatrenia na bezpečnú, ekonomickú a ekologickú prevádzku. Pri obstarávaní a nákupe technológií, kancelárskej techniky, IT-technológií, elektronických spotrebičov aj iných tovarov, prác a služieb NBS naďalej dôsledne zohľadňovala environmentálne charakteristiky a požiadavky do opisu zákaziek, vyhodnotenia ponúk aj v zmluvných podmienkach. Podporovala tým nákup energeticky úsporných a ekologicky udržateľných produktov a služieb. Novou osvetľovacou sústavou a výmenou svietidiel na svojich prevádzkach expozitúr z pôvodných žiarivkových na ekologické LED svietidlá sa dosiahlo zníženie energetickej spotreby. Zároveň sa zvýšil pracovný komfort a bezpečnosť na pracoviskách.

Výmenou plynových kotlov v expozitúre Nové Zámky za nové kondenzačné kotly sa znížila spotreba plynu a emisií CO₂ asi o 20 %. V budove ústredia

sa vymenila čistička odpadových vôd v autoumyvárni za novú technológiu s pieskovou filtráciou bez škodlivých chemických látok. Od roku 2019 má autodoprava 4 nové osobné automobily spĺňajúce najvyššiu emisnú normu EURO 6d. Vo svojich objektoch NBS preferuje používanie recyklovaných hygienických toaletných papierov a utierok, ekologických čistiacich prostriedkov a využívanie mechanických postupov čistenia. V odpadovom hospodárstve NBS dbá na dôkladné separovanie zložiek komunálneho odpadu, najmä papiera, skla a plastov. Likvidácia odpadov sa vo všetkých objektoch realizuje zmluvnými partnermi spĺňajúcimi legislatívne podmienky na nakladanie s odpadmi.